

2021-05-06
S2021/04157 (delvis)

Socialdepartementet

Folkhälsomyndigheten
171 82 Solna

Uppdrag angående en nationell stödlinje som riktar sig till personer med psykisk ohälsa och suicidalitet samt anhöriga och närstående

Regeringens beslut

Regeringen ger Folkhälsomyndigheten i uppdrag att ta fram ett förslag angående en nationell stödlinje, med utgångspunkt i huvudsak från Folkhälsomyndighetens återrapporering av tidigare regeringsuppdrag om att analysera behovet av en nationell stödlinje som riktar sig till personer med psykisk ohälsa och suicidalitet samt till dessa personers anhöriga och närstående (S2020/06172).

Den nationella stödlinjen ska erbjuda ett professionellt och anonymt samtalsstöd och rikta sig till personer med psykisk ohälsa och suicidalitet samt anhöriga och närstående. Folkhälsomyndigheten ska genomföra uppdraget i dialog med Socialstyrelsen, Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), regioner och kommuner, patient-, brukar- och anhörigorganisationer, det civila samhället samt med representanter för de nationella minoriteterna. Vidare ska samråd ske med Inera AB, 1177 Vårdguiden, Nationellt kompetenscentrum anhöriga, Uppsala universitet (Nationellt centrum för kvinnofrid) och Karolinska Universitetssjukhuset (ANOVA).

Folkhälsomyndigheten får för uppdragets genomförande använda 1 500 000 kronor under 2021. Av medlen ska 1 000 000 kronor belasta utgiftsområde 9, anslaget 1:8 Bidrag till psykiatri, anslagsposten 3 Till Kammarkollegiets disposition och 500 000 kronor ska belasta utgiftsområde 9, anslaget 1:8 Bidrag till psykiatri, anslagsposten 4 Del till Folkhälsomyndigheten. Den del av medlen som ska belasta anslagsposten 3 utbetalas engångsvis efter rekvisition ställd till Kammarkollegiet.

Rekvisionen ska ske senast den 1 december 2021. Medel som inte har utnyttjats ska återbetalas till Kammarkollegiet senast den 30 mars 2022. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning över använda medel lämnas till Kammarkollegiet.

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 31 januari 2022. Rekvisition, återbetalning och redovisning ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Ärendet

Regeringen gav den 30 juli 2020 Folkhälsomyndigheten i uppdrag att analysera behovet av en nationell stömlinje som riktar sig till personer med psykisk ohälsa och suicidalitet samt till dessa personers anhöriga och närstående. Myndigheten konstaterade i sin redovisning den 29 januari 2021 att det finns ett behov av en nationell stömlinje som kan erbjuda ett professionellt och anonymt samtalsstöd om psykisk ohälsa och suicidalitet. Samtalsstödet ska fungera som ett komplement till ordinarie hälso- och sjukvård och det stöd som erbjuds via civilsamhällets stödlinjer. Folkhälsomyndigheten lyfter i sin rapport även fram att en nationell stömlinje bör ha koppling till klinisk verksamhet och forskning.

Covid-19-pandemin orsakar stora påfrestningar på samhället, på hälso- och sjukvården och på enskilda individer. Förutom förlust av människoliv medför pandemin konsekvenser för människors psykiska hälsa och välmående i termer av till exempel ökade risker för depression och oro i befolkningen. Det är också känt att personer med allvarligare former av psykisk ohälsa är särskilt utsatta i samband med pandemier eller liknande samhällskriser. Den ökade psykiska ohälsan i befolkningen, som kan komma att följa av coronavirusets spridning, kan resultera i ett ökat stödbehov hos individer eller grupper av individer. För detta ändamål behöver olika typer av förebyggande insatser och lättåtkomliga stödåtgärder finnas tillgängliga i samhället. Den nationella stömlinjen som riktar sig till personer med psykisk ohälsa och suicidalitet samt dessa personers anhöriga och närstående ska bidra till ökad tillgång till förebyggande och lättåtkomliga stödåtgärder i samhället.

Närmare om uppdraget

Folkhälsomyndigheten ska, med beaktande av de slutsatser som framgår av tidigare uppdrag (S2020/06172):

- definiera stödlinjens avgränsning gentemot hälso- och sjukvården och det civila samhällets aktörer,
- definiera stödlinjens roll till och möjliga mervärden tillsammans med myndighetens funktion för psykisk hälsa,
- definiera typ och storlek på de kompetenser som stödlinjen behöver utgöras av,
- definiera typ av metod och teknisk lösning för att säkerställa en smidig övergång till hälso- och sjukvården,
- definiera metod och teknisk lösning för att säkerställa att stödlinjen blir en plattform för erfarenhetsutbyte och dialog mellan stödlinjen, myndighetens funktion för psykisk hälsa och det civila samhällets aktörer,
- beskriva lämpliga driftsformer och organisation, samt
- beskriva och planera för hur och när en nationell stömlinje kan startas.

Folkhälsomyndighetens förslag ska vara skalbart. Det innebär att förslaget till exempel ska gå att skala upp inom ramen för stödlinjens avgränsning gentemot hälso- och sjukvården och det civila samhället, stödlinjens roll till myndighetens funktion för psykisk ohälsa och därutöver med hänsyn taget till kompetenser, metod och tekniska lösningar samt föreslagen organisations- och driftsform. Folkhälsomyndigheten ska lämna en kostnadsberäkning utifrån myndighetens förslag. Myndighetens ska i sitt förslag även beskriva framtida kostnadsbehov. Förslagen ska vara ändamålsenliga och kostnadseffektiva.

I arbetet med uppdraget ska Folkhälsomyndigheten beakta att olika grupper av individer kan ha skilda behov av stöd och rådgivning och att insatserna därmed kan komma att behöva utformas på olika sätt.

Vidare ska barnrättsperspektivet, hbtqi-perspektivet, funktionshinderperspektivet, ungdomsperspektivet och jämställdhets- och jämlikhetsperspektivet genomgående beaktas i arbetet med uppdraget.

Regeringen ska använda Folkhälsomyndighetens underlag som beslutsunderlag för att bedöma om en nationell stödlinje ska införas.

På regeringens vägnar

Ardalan Shekarabi

Kalle Brandstedt

Kopia till

Statsrådsberedningen/Internrevision
Finansdepartementet/Ba
Regeringskansliets förvaltningsavdelning/Ekol
1177 Vårdguiden
Inera AB
Kammarkollegiet
Uppsala universitet (Nationellt centrum för kvinnofrid)
Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa (NSPH)
Nationellt kompetenscentrum anhöriga (NKA)
Karolinska Universitetssjukhuset (ANOVA)
Socialstyrelsen
Socialutskottet
Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)